

Kulturdepartementet
Pb 8030 Dep
0030 Oslo

postmottak@kud.dep.no

Oslo, 17. februar 2011
Deres ref.: 2009/00371 ME/ME3 AHU:elt
Vår ref.: CWU

Høringssvar – forslag til regler om produktplassering og korte nyhetsreportasjer for gjennomføring av AMT-direktivet i norsk rett mv.

Det vises til Kulturdepartementets høringsbrev av 17. november 2010 i saken.

GramArt avgir høringssvar som høringsinstans.

Våre kommentarer knytter seg først og fremst til de endringer som foreslås i åndsverkloven §§ 25 og 45 a for gjennomføringen av AMT-direktivet, nærmere bestemt reglene om korte nyhetsreportasjer. Vi kan ikke se at reglene om produktplassering foranlediger kommentarer fra GramArt.

GramArt er enig med TONO i at formålet med AMT-direktivet i hovedsak er å skape konkurranse i markedet for kringkasting av hendelser som har nyhetsverdi. Motsetningsvis er formålet ikke å gjøre ytterligere begrensninger i opphavsmenns og kunstners enerett til verk og utøverprestasjoner. Dette må få betydning for gjennomføringen, herunder utformingen av gjennomføringsbestemmelsene. Gjennomføringen kan således ikke innføre låneregler som går utover de rammer som fremgår av InfoSoc-direktivet (2001/29/EF). Det vises i særdeleshet til sistnevntes artikkel 5 (3) litra c sammenholdt med trestegstesten i artikkel 5 (5).

De foreslåtte endringer i åvl. §§ 25 og 45a må således tolkes i lys InfoSoc-direktivet artikkel 5. Uavhengig av hvordan den endelige utforming av §§ 25 og 45a blir, kan således ikke retten til å sende korte utdrag gå utover begrensningene i artikkel 5 (3) litra c spesielt, eller artikkel 5 (5) generelt. Det kan diskuteres om dette kommer klart nok frem i forslagene til endring av åvl. §§ 25 og 45a.

GramArt mener trestegstesten i artikkel 5 (5) er såpass generell og innarbeidet, at en henvisning til denne ikke er nødvendig i åvl. §§ 25 eller 45a. Vi er imidlertid av den oppfatning at den særskilte presiseringen av navngivelsesretten i artikkel 5 (3) litra c av pedagogiske hensyn også bør fremgå ved endringen av åvl. § 25. Departementets forslag til § 25 annet ledd kan i sin foreslåtte utforming fremstå som et unntak også fra åvl. § 3. Det fremgår imidlertid av InfoSoc-direktivet artikkel 5 (3) litra c at navngivelse kun kan unnlates der navngivelse er umulig. GramArt bemerker at det er varierende praktisering av navngivelsesretten i kringkastingsforetakene, og at praktiseringen ikke alltid er i samsvar med god skikk. At primærkringkaster ikke har navngitt opphavsmann eller kunstner i samsvar med god skikk,

bør heller ikke fritta den sekundærkringkaster som benytter seg av de foreslåtte hjemler i §§ 25 og 45a fra et selvstendig ansvar for selv å sørge for korrekt navngivelse.

På denne bakgrunn foreslås følgende **endring** i departementets forslag til § 25 annet ledd:

*"Når et fjernsynsselskap sender korte utdrag fra begivenheter av stor allmenn interesse i medhold av § 45a siste ledd kan selskapet fritt gjengi verk som inngår i utdraget fra begivenheten **når opphavsmannen navngis i samsvar med § 3.**"*

Henvisningen i åvl. § 42 (5) til § 25 vil gjøre bestemmelsen tilsvarende gjeldende for utøvende kunstnere.

Når det gjelder spørsmålet om vederlag/ godtgjøring mener GramArt at det ikke synes behov for en vederlags- eller godtgjøringsordning, all den tid det kun er snakk om en svært begrenset form for sekundærnyhetsformidling. GramArt er ikke enig med TONO i at de nevnte direktiver eller foreslåtte endringer i §§ 25 og 45a gir sekundærkringkaster noen rett til å la nyhetsklippene ligge ute på sine hjemmesider som on demand-tjenester utover den tid klippet har nyhetsverdi. En slik rett ville gått langt utover de rammer som fremgår av direktivene, og denne typen tilgjengeliggjøring vil i alle tilfelle måtte klareres med rettighetshaverne.

I denne sammenheng bemerkes at et klipp kan være populært, og være gjenstand for intens bruk, i lang tid etter at klippet ikke lengre har nyhetsverdi. Det kan være tilfellet der klippet har kulturell eller underholdningsmessig verdi, for eksempel nyhetsklipp fra en konsert, festival eller forestilling. Det advares således mot å vektlegge popularitet og bruksintensitet når det skal vurderes om klippet har nyhetsverdi.

Vi har for øvrig ingen kommentarer til de foreslåtte endringer.

Vennlig hilsen,

Elin Aamodt
daglig leder
22 00 56 53/ elin@gramart.no